

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM
2012-01-26
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
9750-11 E
Enhet 1:2

SÖKANDE

JOBmeal Göteborg AB, 556670-6411
Marieholmsgatan 120
415 02 Göteborg

MOTPART

Göteborgs Stads Upphandlings Aktiebolag, 556070-5054
Stora Badhusgatan 6
411 21 Göteborg

KONKURRENSVERKET	
2012 -01- 2 6	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och bestämmer att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts på så sätt att en ny utvärdering av anbuderna görs, varvid Göteborgs Stads Upphandlings Aktiebolag ska bortse från de uppgifter om anbudssummorna som Selecta AB har lämnat efter anbudstidens utgång.

Dok.Id 125719

Postadress Box 53197 400 15 Göteborg	Besöksadress Sten Sturegatan 14	Telefon 031 - 732 70 00 E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se	Telefax 031 - 711 78 59	Expeditionstid måndag - fredag 09:00-15:00
---	---	---	-----------------------------------	---

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 2
9750-11 E

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Göteborgs Stads Upphandlings Aktiebolag (nedan upphandlingsbolaget) genomförde upphandlingen ”Hyra/köp av kaffe- och vattenautomater, dnr. 119/11”. Tillämpat upphandlingsförfarande var öppen upphandling och avsåg ramavtal. Sista anbudsdag var den 5 juli 2011. Av tilldelningsbeslut meddelat den 31 augusti 2011 framgår att upphandlingsbolaget har valt att teckna avtal med Selecta AB avseende del A (kaffeautomater).

JOBmeal Göteborg AB (nedan bolaget) ansöker om överprövning avseende del A, Hyra/köp av kaffeautomater, och yrkar i första hand att Selectas anbud ska diskvalificeras såsom orent. I andra hand yrkas att upphandlingen ska avbrytas och göras om med tydliga förutsättningar för en rättvis anbudstävlan. Bolaget anför i huvudsak följande. Upphandlingen strider mot principerna om transparens och likabehandling. Bolaget har inkommit med anbud i enlighet med de krav som ställts i upphandlingen. Selecta AB har tillåtits att förtydliga och rätta sitt anbud, vilket innebär att alla anbud inte har utvärderats på ett likvärdigt sätt. Selecta AB har lämnat in prisspecifikation där man angivit priset till noll kronor i kostnad för två av automatyperna. Upphandlingsbolaget har då begärt in ett förtydligande av dessa två poster. Selecta AB har då ändrat sin prisbilaga och då, med hänvisning till att de missförstått att försäljningen av råvaror och ingredienser inte skulle ingå i uppgifterna, i visst fall höjt priset från 295 – 345 kronor till 495 kronor istället. Denna förändring kan inte anses vara en rättelse på grund av uppenbart fel. Förtydligandet har inte kunnat ske utan risk för särbehandling. Selecta AB har även underlåtit att lämna pris i en av prisbilagorna på en fjärde efterfrågad automatmodell samt istället skrivit ”lämnas på begäran”. Prisbilagan bör omfattas av skallkravet i förfrågan, vilket medför att deras anbud inte uppfyller de formella kraven och att Selecta AB därmed borde diskvalificeras.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 3
9750-11 E

Upphandlingsbolaget bestrider bolagets ansökan och yrkar för egen del att ansökan ska avslås samt anför bl.a. följande. Förtydligandet av Selecta AB:s anbud baseras på en uppenbar missuppfattning av förutsättningarna från deras sida och har inte inneburit någon särbehandling eller konkurrensbegränsning. Det konstaterades vid genomgång att Selecta AB:s anbud var missvisande eftersom samma typ av kaffemaskin har angetts under två positioner men med olika prisangivelser. För den ena positionen hade Selecta angett ett pris på 0 kr och även den andra prispositionen avvek markant från övriga inkomna anbud. Som upphandlande myndighet ska man begära en förklaring till onormalt låga anbud innan man förkastar dem, vilket man gjorde. Det visade sig då att Selecta AB hade missförstått villkoren och därmed lämnat ett anbud som byggde på fel förutsättningar. Förfrågningsunderlaget var emellertid klart och invändningar mot detta tillbakavisas. En upphandlande myndighet får låta anbudsgivare rätta uppenbara fel i anbud. Den får även begära att ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Det har varit absolut sekretess i upphandlingen fram till tilldelningsbeslutet och Selecta AB:s förtydligande har därmed inte inneburit någon brist i likabehandling. Selecta AB har inte haft någon fördel, utan endast samma förutsättningar som alla anbudsgivare. Selecta AB:s anbud uppfyller vidare de ställda kvalificeringskraven och bilagan "övrigt sortiment kaffemaskiner" är endast en frivillig bilaga som avser information, vilket tydligt framgår av förfrågningsunderlaget. Bilagan har inte varit föremål för utvärdering eller jämförelser mellan anbuden och några krav på att den ska vara ifylld på särskilt sätt anges inte i upphandlingen. Selecta AB:s anbud har inte varit orent. Samtliga obligatoriska uppgifter har varit ifyllda och inga reservationer har lämnats.

DOMSKÄL*Tillämpliga bestämmelser*

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU)

En upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Myndigheten får begära att ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Myndigheten får också begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar handlingar som getts in och som avses i 10 och 11 kap (9 kap. 8 § LOU).

En upphandlande myndighet får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått ett tillfredställande svar. En begäran om förklaring kan gälla

1. om anbudsgivaren kan utnyttja särskilt kostnadseffektiva metoder för att fullgöra kontraktet,
2. om anbudsgivaren kan utnyttja tekniska lösningar eller ovanligt gynnsamma förhållanden för att fullgöra kontraktet,
3. egenarten hos de varor, tjänster eller byggtreprenader som föreslås av anbudsgivaren,
4. om anbudsgivaren iakttar de bestämmelser om arbetarskydd och arbetsförhållanden som gäller på den ort där kontraktet ska fullgöras, och
5. om anbudsgivaren fått möjlighet att erhålla statligt stöd.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 5
9750-11 E

Den upphandlande myndigheten ska ge anbudsgivaren tillfälle att yttra sig över myndighetens skäl att förkasta anbudet med beaktande av de lämnade förklaringarna (12 kap. 3 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 2 § LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna eller andra bestämmelser i LOU. Förvaltningsrätten ska endast beakta de grunder som sökanden har framfört i målet (jfr RÅ 2009 ref. 69). Det får i målet anses utrett att den prisuppgift Selecta AB utelämnade var frivillig och att Selecta AB därmed inte underlåtit att lämna en uppgift vilken omfattades av ett skall-krav. Fråga i målet är därefter om den upphandlande myndigheten genom att låta Selecta AB ändra ett flertal prisuppgifter har särbehandlat Selecta AB på ett sätt som strider mot likabehandlingsprincipen.

Av tjänsteanteckning den 22 augusti 2011 av Birgitta Hedén vid upphandlingsbolaget framgår i huvudsak följande. Selecta har lämnat anbud på kaffeautomater. Vid anbudsutvärderingen framgår att Selecta har lämnat priset noll på två av fyra efterfrågade kaffeautomater. Kontakt tas med Selecta för en förklaring. Det framkommer att Selecta har missförstått förfrågningsunderlaget och utgår från att man också ska leverera allt kaffe till kaffeautomaterna. Kaffevolymen som framgår av förfrågningsunderlaget, har emellertid bara med volymerna för de efterfrågade maskinernas kapacitet att göra vilket förklaras för Selecta. Eftersom de lämnat sitt anbud under

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**Sida 6
9750-11 E

ett uppenbart missförstånd av förutsättningarna tillåts de att inkomma med en komplettering för att förtydliga sitt anbud.

Av utredningen i målet framgår att Selecta AB satt följande priser i sitt ursprungliga anbud.

<u>Kaffeautomat</u>	<u>Totalkostnad per månad</u>	<u>Anbudssumma</u>
nr. 1 (90 koppar/dag)	345 kr/mån	12 420 kr
nr. 2 (150 koppar/dag)	0 kr/mån	- kr
nr. 3 (90 koppar/dag)	295 kr/mån	10 620 kr
nr. 4 (150 koppar/dag)	0 kr/mån	- kr

Det framgår vidare av utredningen att Selecta AB senare tillåtits att rätta sitt anbud enligt följande.

<u>Kaffeautomat</u>	<u>Totalkostnad per månad</u>	<u>Anbudssumma</u>
nr. 1 (90 koppar/dag)	495 kr/mån	17 820 kr
nr. 2 (150 koppar/dag)	495 kr/mån	17 820 kr
nr. 3 (90 koppar/dag)	475 kr/mån	17 100 kr
nr. 4 (150 koppar/dag)	475 kr/mån	17 100 kr

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att den upphandlande myndigheten med stöd av 12 kap. 3 § LOU måste ge en anbudsgivare möjlighet att ge en förklaring till ett onormalt lågt pris innan anbudet förkastas. Den upphandlande myndigheten kan emellertid inte med stöd av angivet lagrum låta en anbudsgivare rätta sitt onormalt låga pris. Lagrummets syfte är istället att ge anbudsgivaren en möjlighet att ge en rimlig förklaring till sitt låga pris.

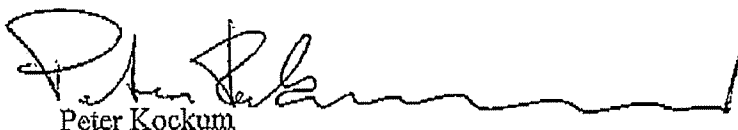
Det är ostridigt i målet att förfrågningsunderlaget inte led av några oklarheter. Det framgår vidare av utredningen i målet att det initialt ingivna anbu-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1**DOM**Sida 7
9750-11 E

det av Selecta AB inte innehöll några felskrivningar eller feräkningar. Enligt förvaltningsrättens mening kan det inte heller handla om ett uppenbart fel när ett pris exempelvis angivits till 345 kr och sedan angivits till 495 kr. Det är inte heller ett uppenbart fel att missförstå förutsättningarna i ett klart och tydligt förfrågningsunderlag. Då kvarstår möjligheten för den upphandlande myndigheten att begära att ett anbud förtydligas eller kompletteras. Denna möjlighet ska utnyttjas restriktivt (jfr. prop. 2006/07:128 s 377). De nya prisuppgifterna kan emellertid inte ses som ett förtydligande eller komplettering till tidigare ingivna anbud då de tillför helt nya sakuppgifter till anbudet.

Förvaltningsrätten finner således mot ovan angivna bakgrund att de uppgifter som Selecta AB lämnat efter anbudstidens utgång innebär en ändring av anbudet och som således inte borde ha beaktats av upphandlingsbolaget vid anbudsutvärderingen. Genom att hänsyn ändå togs till det ändrade anbudet har Selecta AB särbehandlats på ett sätt som strider mot likabehandlingsprincipen och bolaget har i vart fall riskerat att lida skada på grund av det (jfr. dåvarande EG-domstolens dom i mål C-87/94). Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därmed. Med hänsyn till att bristen inte är hänförlig till det konkurrensuppsökande skedet finner förvaltningsrätten att rättelse är en tillräcklig åtgärd. Upphandlingen ska därför rättas på så sätt att en ny utvärdering av anbuderna görs, varvid upphandlingsbolaget ska bortse från de uppgifter om anbudssummorna som Selecta AB har lämnat efter anbudstidens utgång.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (Dv 3109/1B LOU)

Peter Kockum

Rådman

Föredragande i målet har varit förvaltningsrättsnotarien Anna Larsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppe sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1B LOU